

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการติดตามบันทึกที่สำเร็จการศึกษา สาขาวิชาการศึกษาตามโครงการ กศ.บป. สถาบันราชภัฏเลย ปีการศึกษา 2537-2538 โดยศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการทำงาน ของบันทึก ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้ ในด้านการสอนและการวัดผล ด้านการปฏิบัติตนต่อนักเรียน ด้านคุณธรรม และการพัฒนาตนเอง ด้านพฤติกรรมในการปฏิบัติงานทั่ว ๆ ไป อีกทั้ง ศึกษาผลการนำผลการศึกษาไปใช้ให้เป็นประโยชน์ และศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อโครงการ กศ.บป. สรุปผลการศึกษาดังต่อไปนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

5.2 วิธีดำเนินการวิจัย

5.3 สรุปผลการวิจัย

5.4 อภิปรายผลการวิจัย

5.5 ข้อเสนอแนะ

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การติดตามบันทึกที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาตามโครงการ กศ.บป. สถาบันราชภัฏเลย ปีการศึกษา 2537-2538 มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1) เพื่อติดตามบันทึกที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาตามโครงการ กศ.บป. เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการปฏิบัติงานที่สังเกตได้ ได้แก่

(1) ด้านการสอนและการวัดผล

(2) ด้านการปฏิบัติตนต่อนักเรียน

(3) ด้านคุณธรรมและการพัฒนาตนเอง

(4) ด้านพฤติกรรมในการปฏิบัติงานทั่ว ๆ ไป

2) เพื่อศึกษาการนำผลการศึกษาไปใช้ให้เป็นประโยชน์

3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อวัตถุประสงค์โครงการ กศ.บป.

5.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

(1) ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม รวมทั้งสิ้น 363 คน คือ กลุ่มบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา จำนวน 121 คน กลุ่มเพื่อนร่วมงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา จำนวน 121 คน และกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา จำนวน 121 คน

(2) กลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่างมีดังนี้

- ขั้นที่ 1 เลือกอำเภอโดยกำหนดเอา 50% ของแต่ละจังหวัด จังหวัดเลยมี 13 อำเภอ จังหวัดขอนแก่น มี 25 อำเภอ เลือกมา 50% โดยวิธีจับสลาก ได้กลุ่มอำเภอในจังหวัดเลย 7 อำเภอ และจังหวัดขอนแก่น 13 อำเภอ
- ขั้นที่ 2 ใช้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี เฉพาะผู้เป็นอาจารย์ผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย และจังหวัดขอนแก่น เท่านั้น ได้จำนวนทั้งสิ้น 121 คน

สรุป กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ รวมทั้งสิ้น 363 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา จำนวน 121 คน กลุ่มเพื่อนร่วมงานของบัณฑิต จำนวน 121 คน กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนของบัณฑิต จำนวน 121 คน

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยพิจารณาตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์การวิจัย ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วปรับปรุงให้สมบูรณ์ และนำไปทดลองใช้กับโรงเรียนที่มีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตามโครงการ กศ.บป. ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในเขตจังหวัดเลย เพื่อหาความเที่ยงโดยวิธีของครอนบาค ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงเท่ากับ 0.96

3) การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเดินทางไปส่ง และเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยผ่านโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่งแบบสอบถามไปทั้งสิ้น 363 ชุด ได้รับคืน และอยู่ในสภาพสมบูรณ์ 360 ชุด คิดเป็นร้อยละ 99.17

4) การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ไปคำนวณหาค่าสถิติ โดยใช้เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ ดังนี้

- (1) ข้อมูลส่วนตัวผู้ตอบแบบสอบถาม นำไปแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ
- (2) ข้อมูลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของบัณฑิต นำไปแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- (3) ข้อมูลการนำผลการศึกษาไปใช้ให้เป็นประโยชน์ นำไปแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
- (4) ข้อมูลการประเมินวัตถุประสงค์ของโครงการ กศ.บป. นำไปแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- (5) ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อวัตถุประสงค์ของโครงการ กศ.บป. ตัวแปรต้น จังหวัด เพศ อายุ ราชการ และขนาดของโรงเรียน ทดสอบด้วย F-test สำหรับข้อมูลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหาและประมวลเป็นความเรียง

5.3 สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษา การติดตามบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษา ตามโครงการ กศ.บป. สถาบันราชภัฏเลย ปีการศึกษา 2537-2538 สรุปได้ดังนี้

1) การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของบัณฑิต โดยภาพรวมพบว่า บัณฑิตได้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น อยู่ในระดับดีขึ้นพอสมควร และด้านที่มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการปฏิบัติตนต่อนักเรียน ด้านคุณธรรมและการพัฒนาตนเอง และด้านพฤติกรรมในการปฏิบัติงานทั่วไป และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการสอนและการวัดผล

2) การนำผลการศึกษาไปใช้ให้เกิดประโยชน์ พบว่า บัณฑิตได้นำไปใช้ในการเพิ่มพูนมากที่สุด รองลงมาคือ สร้างความภูมิใจให้แก่ตนเอง และได้นำเอาความรู้ที่เรียนมาไปใช้สอนตรงตามโปรแกรมวิชา หรือสาขาวิชาตามลำดับ และอันดับสุดท้ายคือ การนำไปใช้ในการปรับเปลี่ยนตำแหน่งและสายงาน

3) การประเมินวัตถุประสงค์ของโครงการ กศ.บป.พบว่าบัณฑิตมีความคิดเห็นว่า สถาบันราชภัฏเลยได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์โครงการ กศ.บป. อยู่ในระดับมากทุก ๆ ด้าน และด้านที่ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของโครงการมากที่สุด คือ โครงการ กศ.บป. ได้เปิดโอกาสให้สถาบันได้เพิ่มพูนวิษะฐานะบุคลากรทางการศึกษาให้สูงขึ้น รองลงมาคือ โครงการได้เปิดโอกาสให้สถาบันเพิ่มพูนสมรรถภาพในการปฏิบัติงานของบัณฑิต และสถาบันได้ใช้นวัตกรรมทางการศึกษาให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างมีประสิทธิภาพ ตามลำดับ

4) การทดสอบความคิดเห็นของบัณฑิตต่อการประเมินวัตถุประสงค์โครงการ กศ.บป. ปรากฏว่า จังหวัดที่สังกัด เพศ อายุราชการ และขนาดของโรงเรียนไม่ทำให้เกิดความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่อย่างใด

5) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อสถาบันราชภัฏเลย สรุปเป็นด้านใหญ่ ๆ ได้ 3 ด้าน คือ

(1) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอน คือ เสนอแนะให้มีการเข้าสอนและออกห้องสอนตรงเวลา มีความยุติธรรมกับนักศึกษาทุกคน มีการเปิดใจกว้างรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา ให้เกียรตินักศึกษา และส่งผลการเรียนของนักศึกษาตรงตามเวลาที่กำหนด

(2) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับอาคารสถานที่ คือ เสนอแนะให้มีการปรับปรุงห้องส้วม และดูแลห้องส้วมให้สะอาดอยู่เสมอ จัดหาน้ำดื่มให้เพียงพอ ห้องเรียนติดพัดลมให้เพียงพอ กว้างจัดเสียงรบกวน จัดหาโต๊ะเก้าอี้เรียนให้เหมาะสม และเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา จัดหาที่จอดรถให้เพียงพอ และสถาบันควรมีสถานที่เรียนที่ศูนย์ขอนแก่นเป็นของตนเอง

(3) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน คือ เสนอแนะให้จัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับอาชีพผู้เรียน ควรเปิดสอนให้มากกว่าที่เป็นอยู่ ควรจัดหลักสูตรให้ตรงตามสถานการณ์ และสาขาที่ขาดแคลน ควรมีการวัดผลทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

5.4 อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติงานของบัณฑิต การนำผลการศึกษาไปใช้ให้เป็นประโยชน์ และการประเมินวัตถุประสงค์ของโครงการ กศ.บป. มีประเด็นการค้นพบที่จะนำมาอภิปรายผลดังนี้

1) การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของบัณฑิต โดยภาพรวมพบว่า มีการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น อยู่ในระดับดีขึ้นพอสมควร ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าบัณฑิตได้ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่รับผิดชอบของตนเอง ปฏิบัติตนต่อนักเรียนเป็นอย่างดี มีคุณธรรม และรู้จักพัฒนาตัวเองอยู่เสมอ มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานทั่ว ๆ ไป

2) การนำผลการศึกษาไปใช้เป็นประโยชน์ พบว่า เมื่อสำเร็จไปแล้วได้นำผลการศึกษาไปใช้ในการเพิ่มคุณมากที่สุด รองลงมาคือ ช่วยสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ตนเอง และการได้นำเอาความรู้ที่เรียนมาไปใช้สอนตรงกับโปรแกรมวิชา สาขาวิชา แสดงว่าผลการวิจัยนี้ ทำให้ทราบว่าหลังจากบัณฑิตสำเร็จการศึกษาไปแล้ว บัณฑิตสามารถนำเอาผลการศึกษาไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้หลายด้าน แต่ที่บัณฑิตทุกคนนำไปใช้มากที่สุด ก็คือ ใช้เพิ่มพูนหรือนำไปบันทึกลงไว้ในสมุดประวัติ และที่นำเอาไปใช้ได้น้อยที่สุด คือ การนำไปใช้ในการปรับเปลี่ยนตำแหน่งและสายงาน

3) การประเมินวัตถุประสงค์ของโครงการ กศ.บป. ของบัณฑิตในภาพรวมแล้ว บัณฑิตมีความเห็นว่าโครงการ กศ.บป. สถาบันราชภัฏเลยได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของโครงการ อยู่ในระดับมากทุกๆ ด้าน นั้นแสดงว่าโครงการ กศ.บป. นี้ดี มีประโยชน์ และให้บริการทางการศึกษาแก่สังคมและบุคลากรอย่างทั่วถึง

4) การทดสอบของความคิดเห็นของบัณฑิตต่อการประเมินวัตถุประสงค์โครงการ กศ.บป. จำแนกตามตัวแปรต้น จังหวัดที่สังกัด เพศ อายุราชการ และขนาดของโรงเรียน พบว่าบัณฑิตมีความคิดเห็นต่อการประเมินวัตถุประสงค์โครงการ กศ.บป. ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าตัวแปรดังกล่าว ไม่ได้ส่งผลให้บัณฑิตมีความคิดเห็นแตกต่างกัน

5) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบัณฑิตต่อสถาบันราชภัฏเลย พบว่า ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบัณฑิตที่ให้ไว้เน้น ว่าเป็นข้อเสนอแนะที่ดี มีประโยชน์ทั้งสิ้น แสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานของสถาบันราชภัฏเลยที่ให้บริการด้านต่างๆ แก่นักศึกษา กศ.บป. ยังมีข้อที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข ซึ่งสถาบันราชภัฏเลยควรจะได้นำเอาข้อเสนอแนะดังกล่าวไปพิจารณาดำเนินการ

5.5 ข้อเสนอแนะ

ก. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1) ข้อเสนอแนะสำหรับสถาบันราชภัฏเลย

(1) การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของบัณฑิต จากผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมด้านการสอนและการวัดผล และพฤติกรรมในด้านการปฏิบัติงานทั่วไป มีการเปลี่ยนแปลงน้อยกว่าด้านอื่นๆ สถาบันราชภัฏควรจะได้จัดทำแผนพัฒนาหลักสูตร และแผนพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมสนับสนุนบัณฑิตให้มีการพัฒนาตนเอง และพัฒนางานให้เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย

(2) การนำผลการศึกษาไปใช้ให้เป็นประโยชน์ จากผลการวิจัย พบว่าบัณฑิตสามารถนำผลการศึกษาไปใช้ได้หลายด้าน 3 อันดับแรก ได้แก่ การนำไปใช้เพิ่มวุฒิ การสร้างความภูมิใจให้กับตัวเอง และการนำเอาความรู้ที่เรียนมาใช้สอนตรงตามโปรแกรมสาขาวิชาตามลำดับ และมีการนำไปใช้ได้น้อยที่สุดก็คือ การนำไปใช้ในการปรับเปลี่ยนตำแหน่งและสายงานสาขาที่นำไปใช้ได้น้อย อาจเนื่องมาจากมีบัณฑิตบางส่วนเรียนไม่ตรงวุฒิหรือสาขาที่เรียนมา ซึ่งเป็นผลกระทบทำให้ด้านการนำเอาความรู้ที่เรียนมา ไปใช้สอนตรงตามโปรแกรมสาขาวิชาลดน้อยลงตามไปด้วย ดังนั้น สถาบันราชภัฏเลยก่อนที่จะรับบุคคลเข้าศึกษาต่อ ควรจะได้พิจารณาบุคคลที่มีวุฒิตรงสาขาวิชาไว้เป็นอันดับแรก

(3) การประเมินวัตถุประสงค์ของโครงการ กศ.บป. พบว่าบัณฑิตมีความเห็นว่าสถาบันราชภัฏเลยได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของโครงการ กศ.บป. อยู่ในระดับมากทุก ๆ ด้าน แสดงว่าสถาบันราชภัฏเลยได้ดำเนินการอยู่ในเกณฑ์ที่ดี เห็นควรรักษาสภาพไว้ให้ดี และมีการพัฒนาปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

(4) การทดสอบความคิดเห็นของบัณฑิตต่อการประเมินโครงการ กศ.บป. พบว่าจังหวัดที่สังกัด เพศ อายุราชการ และขนาดของโรงเรียนไม่ทำให้ความคิดเห็นของบัณฑิตมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่อย่างใด แสดงให้เห็นว่าตัวแปรดังกล่าวไม่ได้ส่งผลให้บัณฑิตมีความแตกต่างกัน ซึ่งถ้ามีการวิจัยลักษณะนี้ครั้งต่อไป อาจจะไม่จำเป็นต้องทำการทดสอบก็ได้

(5) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อสถาบันราชภัฏเลย ข้อเสนอแนะที่บัณฑิตได้ให้ไว้ นั้น นับว่าเป็นข้อเสนอแนะที่ดี มีประโยชน์ เช่น เรื่องการแจ้งผลการเรียนล่าช้า, เรื่องคุณธรรมของครู, ห้องส้วมไม่สะอาด, น้ำดื่มไม่เพียงพอ, ที่จอดรถไม่เพียงพอ, หนังสือห้องสมุด

ไม่เพียงพอ และไม่ทันต่อเหตุการณ์, ห้องเรียนไม่สะอาดและร้อนอบอ้าว และการจัดหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องตรงตามความต้องการของท้องถิ่น ฯลฯ สถาบันราชภัฏเลย ควรจะได้นำเอาไปพิจารณาหาทางปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

2) ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานต้นสังกัดของบัณฑิต

(1) การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของบัณฑิต จากผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมด้านการสอนและการวัดผล และพฤติกรรมในการปฏิบัติงานทั่วไปมีการเปลี่ยนแปลงน้อยกว่าด้านอื่นๆ หน่วยงานต้นสังกัดควรจะได้นำข้อมูลดังกล่าวไปจัดทำแผนพัฒนาการเรียนการสอน และแผนพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้บัณฑิตมีการพัฒนาตนเอง และพัฒนางานให้เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย

(2) การนำผลการศึกษาไปใช้ให้เป็นประโยชน์ จากผลการวิจัยพบว่า บัณฑิตสามารถนำผลการศึกษาไปใช้ได้หลายด้าน 3 อันดับแรก ได้แก่ การนำไปใช้เพิ่มวุฒิ การสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับตัวเอง และการนำเอาความรู้ที่เรียนมาไปใช้สอนตรงตามโปรแกรมสาขาวิชา และที่นำไปใช้ได้น้อยที่สุด คือ การนำไปใช้ในการปรับเปลี่ยนตำแหน่งและสายงาน สาเหตุที่นำไปใช้ได้น้อย อาจเนื่องมาจากมีบัณฑิตบางส่วนเรียนไม่ตรงวุฒิหรือสาขาวิชาที่เรียนมา ซึ่งเป็นผลกระทบทำให้ด้านการนำเอาความรู้ที่เรียนมา ไปใช้สอนตรงตามโปรแกรมสาขาวิชาลดน้อยลงตามไปด้วย ดังนั้น หน่วยงานต้นสังกัดของบัณฑิตก่อนที่จะอนุญาตให้บุคคลใดลาศึกษาต่อ จะต้องอนุมัติเฉพาะบุคคลที่สมัครเรียนตรงตามวุฒิหรือสาขาวิชาที่เรียนมา หรือที่ไปสอนอยู่เท่านั้น

ข) ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากข้อค้นพบในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเพียงการค้นพบจากการศึกษาการวิเคราะห์แบบสอบถาม ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามเป็นบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเฉพาะสาขาวิชาการศึกษาตามโครงการ กศ.บป. สถาบันราชภัฏเลย ปีการศึกษา 2537-2538 เพื่อนร่วมงานของบัณฑิต และผู้บริหารโรงเรียนของบัณฑิต และมีการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบัณฑิตที่มีตัวแปรต้น จังหวัด เพศ อายุราชการ และขนาดของโรงเรียนเท่านั้น จึงมีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1) ควรทำการวิจัยเพื่อศึกษาการติดตามบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทุกสาขาวิชา ทั้งภาคปกติและภาค กศ.บป.

2) ควรทำการวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยหรือผลกระทบที่มีต่อโครงการ กศ.บป. ของ
สถาบันราชภัฏเลย

3) ควรทำการวิจัยเพื่อศึกษาพฤติกรรมการทำงานของอาจารย์ผู้สอนตาม
โครงการ กศ.บป.

4) ควรทำการวิจัยเพื่อศึกษาถึงปัจจัยหรือปัญหาที่เกิดขึ้นกับโครงการ กศ.บป.
ในอนาคต